

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Řehákové a soudců Mgr. Gabriely Bašné a Mgr. Martina Kříže v právní věci žalobců: **A) N. P.**, nar. X, **B) Z. P.**, nar. X, oba státní občané X, trvale bytem P., adresa pro doručování P., oba zastoupeni Mgr. Jiřím Slavíkem, advokátem se sídlem Praha 5, Zborovská 49, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 21.6.2011 č.j. MV-53566-6/VS-2011,

t a k t o:

- I. Rozhodnutí ministra vnitra ze dne 21.6.2011 č.j.: MV-53566-6/VS-2011 a rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 14.3.2011 č.j.: VS -1233/53/2-2010 se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobcům na náhradě nákladů řízení částku ve výši 12.857,20 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Jiřího Slavíka, právního zástupce žalobce.**

O d ů v o d n ě n í:

Žalobci se podanou žalobou domáhali přezkoumání rozhodnutí ministra vnitra (dále též „žalovaný“) ze dne 21.6.2011 č.j. MV-53566-6/VS-2011, jímž byl zamítnut jejich rozklad proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 14.3.2011 č.j. VS-1233/53/2-2010, kterým nebylo vyhověno společné žádosti žalobců o udělení státního občanství České republiky (dále též „žádost“).

V odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaný vypořádával s odvolací námitkou žalobců, že věc po právní stránce nebyla řádně správním orgánem I. stupně posouzena, neboť žalobkyně splňovala zákonem stanovenou podmínku pro udělení státního občanství dle § 7 odst. 1 písm. e) zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky v rozhodném znění (dále jen „zákon o státním občanství“). Žalobci připustili, že žalobkyně jako samoplátce v roce 2004 neuhradila několik splátek veřejného zdravotního pojištění ve správné výši, čímž jí vzniklo na pojištění nepatrné penále. Dluh však byl

bezodkladně uhrazen a vícekrát se toto pochybení neopakovalo. Taktéž správnímu orgánu I. stupně vytkli porušení zásady proporcionality při rozhodování ve věci, neboť pochybení žalobkyně nedosahovalo takové intenzity, aby tím byl odůvodněn závěr o nesplnění zákonem stanovené podmínky. Jednalo se pouze o nepatrné porušení povinnosti ze strany žalobkyně, která vše dodatečně napravila a od doby porušení povinnosti uplynulo téměř sedm let. V této souvislosti poukázali na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp.zn. 5As 39/2009.

Žalovaný při posouzení odvolacích námitek v obecné rovině zdůraznil, že na udělení státního občanství nemá žadatel právní nárok, ani pokud splňuje veškeré podmínky stanovené v § 7 odst. 1 zákona o státním občanství. Poukázal na usnesení Ústavního soudu ze dne 8.3.2000 sp. zn. IV. ÚS 586/99 z nějž citoval: „*stát má nezadatelné právo rozhodnout, zda určité osobě občanství udělí, a pokud tak neučiní, neporušuje tím žádné právo zaručené Ústavou, ústavními zákony ani mezinárodní smlouvou ve smyslu čl. 10 Ústavy*“. Dále uvedl, že právní nárok nemá žadatel ani na udělení výjimky dle § 11 odst. 4 zákona o státním občanství, tj. na prominutí nesplnění podmínek stanovených v § 7 odst. 1 písm. d) a e) zákona o státním občanství. Konstatoval, že výše uvedené není v rozporu s Evropskou úmluvou o státním občanství vyhlášenou pod č. 76/2004 Sb. Akcentoval, že je nezbytné vždy posoudit veškeré právně významné skutečnosti žádosti o udělení státního občanství, jednak žadatel musí splňovat zákonem stanovené podmínky, a rovněž tak musí být zřejmé, že jeho ingerence v české společnosti dosáhla vysokého stupně. Prominutí nesplnění některých zákonných podmínek pro udělení státního občanství není institutem automatickým, nýbrž výjimečným. V této souvislosti odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 3 As 32/2005 ze dne 7.6.2006.

K námitce spočívající v porušení zásady proporcionality při rozhodování správním orgánem I. stupně uvedl, že veškeré rozhodné okolnosti byly důsledně zvažovány v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu.

Z uvedených důvodů žalovaný rozhodl tak, jak uvedeno ve výroku napadeného rozhodnutí.

Proti uvedenému směřuje podaná žaloba.

Žalobci v podané žalobě, obdobně jako v rozkladu ve správním řízení, namítali nezákonnost obou správních rozhodnutí, neboť správní orgány postupovaly v rozporu s právními předpisy i ustálenou judikaturou. Nezákonnost spatřovali v nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí obou stupňů pro nevypořádání se s jejich námitkami, nezohlednění podstatných skutečností pro rozhodnutí ve věci a pro absenci konkrétních úvah o nedostatečné integraci žalobců do české společnosti.

Konkrétně správním orgánům vytkli, že ve svých rozhodnutích neuvedly žádné skutečnosti, svědčící o jejich nedostatečné integraci v české společnosti. S poukazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 3 As 32/2005 ze dne 7.6.2006 zdůraznili, že při vyřizování žádosti bylo třeba posoudit jejich pobyt a integraci v české společnosti v širších souvislostech s přihlédnutím ke všem okolnostem jejich případu, při respektování smyslu a účelu příslušných zákonů. Upozornili, že nelze posuzovat splnění podmínek dle § 7 odst. 1 zákona o státním občanství mechanicky, neboť se jedná o první, ale nikoli o jediný předpoklad pro kladné vyřízení žádosti. Ze zjištěného skutkového stavu ve věci správní orgány neprovedly řádné zhodnocení poměrů žalobců ani jejich integraci do společnosti či pracovního zařazení. Napadenému rozhodnutí vytkli absenci tvrzení o tom, zda byli shledáni jako dostatečně či nedostatečně integrováni ve společnosti.

Nesouhlasili rovněž s právním závěrem správních orgánů o nesplnění zákonem stanovené podmínky dle § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství žalobkyní. Připustili,

že žalobkyně v roce 2004 drobně pochybila, když jí vzniklo na veřejném zdravotním pojištění nepatrné penále. Avšak správní orgány tím, že v důsledku výše uvedeného malého pochybení žalobkyně rozhodly v její neprospěch, porušily zásadu proporcionality. S poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20.8.2009 č.j. 5 As 39/2009 – 81 zdůraznili, že správní orgány v dané věci nepřihlédly k tomu, že porušení právní povinnosti žalobkyně bylo nepatrné, krátkodobé, došlo k němu již před sedmi lety a nikdy více se již neopakovalo. Nesouhlasili proto se zamítnutím jejich žádosti z důvodu pouhého odkazu správních orgánů na hrozbu pokračování v porušování právních povinností a na ochranu veřejného zájmu. Navíc se žalovaný ani s touto, již v rozkladu obsaženou námitkou, nikterak v napadeném rozhodnutí nevypořádal.

Z uvedených důvodů žalobci navrhli, aby napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí správního orgánu I. stupně byla zrušena a žalobci přiznány náklady soudního řízení.

Ve svém vyjádření k podané žalobě žalovaný plně odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Soud o věci rozhodoval bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s.ř.s., neboť účastníci takový postup soudu akceptovali.

Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Sporným mezi účastníky v této věci je právní posouzení podmínky pro přiznání státního občanství dle § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství. Dále posouzení, zda jsou napadená rozhodnutí nezákonná pro nevypořádání se s námitkami žalobců, nezohlednění dalších podstatných skutečností pro rozhodnutí ve věci a pro absenci konkrétních úvah o nedostatečné integraci žalobců do české společnosti.

Při posouzení věci soud vyšel z následující právní úpravy:

Podle § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství státní občanství České republiky lze na žádost udělit fyzické osobě, která splňuje současně tyto podmínky: plní povinnosti vyplývající z ustanovení zvláštního právního předpisu upravujícího pobyt a vstup cizinců na území České republiky, povinnosti vyplývající ze zvláštních předpisů upravujících veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení, důchodové pojištění, daně, odvody a poplatky.

Podle § 11 odst. 4 zákona o státním občanství ministerstvo může dále v případech hodných zvláštního zřetele prominout i podmínku stanovenou v § 7 odst. 1 písm. d) a e).

K námitce nezákonnosti správních rozhodnutí pro jejich nepřezkoumatelnost soud nejprve konstatuje, že správní orgány jsou povinny podle § 68 odst. 3 správního řádu v odůvodnění rozhodnutí uvést mimo jiné i úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. K náležitostem odůvodnění rozhodnutí správního orgánu Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 9.1.2004 č.j. 7 A 31/2002 uvedl, že „*pouhé obecné konstatování o tom, že pro udělení státního občanství České republiky žadatel nesplňuje podmínky dle ustanovení § 7 odst. 1 písm. a) a písm. b) zákona č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České*

republiky, aniž by se správní orgán s takovým konstatováním blíže vypořádal a stejně tak se vypořádal i s otázkou možnosti prominutí předmětných podmínek, je nutno považovat za nedostačující a neodpovídající ustanovení § 46 a § 47 odst. 3 správního řádu. Takové rozhodnutí nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci a v jeho odůvodnění chybí, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodoval“. Byť byl tento judikát Nejvyššího správního soudu vydán ještě za účinnosti starého správního řádu (zák. č. 71/1967 Sb.) a pro ustanovení § 7 odst. 1 písm. a) a písm. b) zákona o nabývání a pozbývání státního občanství, je plně použitelný i v tomto případě.

V této souvislosti soud poukazuje také na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 4.5.2006 č. j. 2 As 31/2005 – 78 jehož první právní věta stanoví, že: „*Žadatelé o udělení státního občanství České republiky vyplývá při splnění podmínek daných § 7 odst. 1 zákona o nabývání a pozbývání státního občanství, subjektivní právo (nikoliv nárok) na státní občanství.*“

O zjištěném skutkovém stavu ve věci nebylo mezi účastníky řízení sporu. Žalobkyně v období od února do dubna 2004 vždy uhradila nižší částku pojistného na veřejné zdravotní pojištění, již v květnu 2004 jednorázově celý dluh zaplatila. Od té doby žalobkyni žádný nedoplatek pojistného na veřejném zdravotním pojištění nevznikl. Přičemž ode dne 27.4.2007 pobírá starobní důchod (viz zpráva České správy sociálního zabezpečení ze dne 19.11.2011 a Informace o pojištěnci – výpis za období 2.1.1997 do 22.12.2010 Krajské pobočky VZP pro hlavní město Prahu ze dne 22.12.2010). Správní orgány samy uvedené pochybení žalobkyně posoudily jako drobné.

Z napadených správních rozhodnutí jednoznačně vyplývá, že žádost byla zamítnuta z toho důvodu, že žalobkyně nesplnila výše citovanou zákonnou podmínku, neboť v roce 2004 uhradila několik plateb pojistného na veřejné zdravotní pojištění v nesprávné výši. Správní orgán I. stupně konstatoval, že přestože se jednalo pouze o drobné pochybení ze strany žalobkyně, nelze nesplnění této podmínky prominout a žádosti vyhovět. Taktéž pouze v obecné rovině uvedl, že rozhodnutí musí být v souladu s veřejným zájmem, tj. i s bezpečností státu. Žalovaný v napadeném rozhodnutí pouze zdůraznil, že na udělení státního občanství není právní nárok s tím, že i pokud by žadatel splnil veškeré zákonné podmínky v § 7 odst. 1 zákona o státním občanství, tak mu nemusí být státní občanství České republiky uděleno. Dále konstatoval, že prominutí nesplnění těchto podmínek není automatické. Dle náhledu soudu výše uvedená hodnocení správních orgánů zůstávají v rovině obecných citací příslušné právní úpravy a proklamací o tom, že žalobkyně nesplňuje podmínku dle § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství. To však nepostačuje, neboť správní orgány věc náležitě právně neposoudily.

Soud přisvědčil námitce žalobců spočívající v nesprávném právním posouzení § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství správními orgány. Soud nejprve odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, zejména rozhodnutí ze dne 4.5.2006 č. j. 2 As 31/2005 – 78 a rozhodnutí č.j. 10 Ca 155/2006 a rozhodnutí ze dne 20.8.2009 č.j. 5 As 39/2009-81 z nichž jednoznačně vyplývá, že požadavek plnění zákonné povinnosti dle § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství nelze absolutizovat způsobem, který by byl rozporný se smyslem citovaného zákonného ustavení, např. zcela abstrahovat od závažnosti případného porušení tohoto zákonného předpisu a od okolností podstatných pro zhodnocení této závažnosti, či vůbec upustit při úvaze od zohlednění zásady proporcionality.

V posuzovaném případě, kdy žalobkyně pouze po dobu tří měsíců roku 2004 uhradila nižší částky pojistného na veřejné zdravotní pojištění, bezodkladně je sama v květnu 2004 doplatila, od té doby jí nevznikl na veřejném zdravotním pojištění dluh, bylo správními orgány správně vyhodnoceno pochybení žalobkyně jako „drobné“. Tímto posouzením však správní orgány ukončily své právní úvahy a bez dalšího ve věci učinily závěr o zamítnutí

žádosti žalobců. Uvedeným závěrem zároveň popřely zásadu proporcionality, když žalobkyní zjištěné porušení právní povinnosti definovaly jako málo závažné a přesto bez jakéhokoli přihlédnutí k míře závažnosti žádost zamítly. Přičemž v porušení povinnosti žalobkyní, které trvalo po velmi krátkou dobu a bylo bezodkladně odstraněno, nelze spatřovat jednání s motivací vyhybat se platbám veřejného zdravotního pojištění, nýbrž jej lze považovat pouze za formální opominutí, které samo o sobě nezakládá nesplnění dotčené zákonné podmínky pro udělení státního občanství České republiky (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu č.j. 10 Ca 155/2006-116, ze dne 20.8.2009 č.j. 5 As 39/2009 – 81, ze dne 4.5.2006 č.j. 2 As 31/2005-78).

Správní orgány měly okolnosti žádosti zvažovat rovněž s přihlédnutím k rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 20.8.2009 č.j. 5 As 39/2009-81 v němž je uvedeno, že správní orgány by neměly žadateli vytýkat pochybení, jehož se dopustil před více než pěti lety, neboť již nemůže na straně žadatele hrozit oprávněné nebezpečí pokračování v porušování právních povinností jako občana České republiky. Dle názoru soudu tak bylo třeba ve věci rovněž přihlédnout ke skutečnosti, že k porušení povinnosti žalobkyní došlo začátkem roku 2004 a žalobci podali společnou žádost až dne 7.7.2010, tj. šest let poté, proto správní orgány již ani neměly dojít k názoru, že ze strany žalobkyně došlo k porušení zákonné povinnosti dle § 7 odst. 1 písm. e) zákona o nabývání státního občanství. Dle názoru soudu žalobkyně splnila zákonem stanovenou podmínku v § 7 odst. 1 písm. e) zákona o nabývání státního občanství, tudíž správním orgánům zde ani nevznikl prostor k úvaze o jejím prominutí dle § 11 odst. 4 zákona o státním občanství. Soud dodává, že nelze přijmout hledisko časově neomezeného zkoumání plnění zákonných povinností dle § 7 odst. 1 zákona o nabývání státního občanství, neboť by ve své podstatě pro žadatele znamenalo, že opožděné uhrazení nedoplatku na zdravotním pojištění kdykoli v minulosti by mu doživotně zamezilo nabytí státního občanství, což je zajiště v rozporu se smyslem a účelem zákona.

Dle názoru soudu ze závěrů obsažených v odůvodnění obou správních rozhodnutí nevyplývají skutkové a právní důvody, které by vedly ve smyslu zmíněné judikatury k vydání negativních rozhodnutí. Ve světle výše uvedených skutečností soud shledal žalobci uplatněnou námitku nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí jako zcela oprávněnou.

Na základě výše uvedených skutečností soud podle § 78 odst. 1, 4 ve spojení s ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. obě žalobou napadená rozhodnutí zrušil pro nezákonnost, spočívající v nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů rozhodnutí, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Soud přiznal v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s.ř.s. žalobcům, kteří měli ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Náklady, které žalobcům v řízení vznikly, spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 4.000,- Kč a v nákladech souvisejících s právním zastoupením žalobců advokátem. Tyto jsou tvořeny jednak odměnou za právní zastoupení žalobců advokátem, a to za dva úkony právní služby (převzetí zastoupení, sepsání žaloby), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činí dle advokátního tarifu - vyhlášky č. 177/1996 Sb., 1.680,-Kč u každé zastoupené osoby, u dvou zastoupených tedy 3.360,-Kč (§ 7, § 9 odst. 3 písm. f, § 12 odst. 4) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1.9.2006). Náklady právního zastoupení žalobců jsou dále tvořeny dvěma paušálními částkami ve výši 300,- Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1.9.2006) a částkou 1.537,20 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s.ř.s.). Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, tedy činí 12.857,20 Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci

náhradu nákladů řízení v této výši, a to ve stanovené lhůtě k rukám právního zástupce žalobců advokáta Mgr. Jiřího Slavíka (§ 149 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s.).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

V Praze dne 29. dubna 2015

JUDr. Naděžda Řeháková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Lucie Horáková